



## СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ



### СИНАНТРОПНІ ВИДИ КОМАХ

спеціальність	202 «Захист і карантин рослин»	обов'язковість дисципліни	вибіркова
освітня програма	Захист і карантин рослин	факультет	Агрономії та захисту рослин
освітній рівень	перший (бакалаврський)	кафедра	Зоології, ентомології, фітопатології, інтегрованого захисту і карантину рослин ім. Б. М. Литвинова

### ВИКЛАДАЧ

#### Леженіна Ірина Павлівна



Вища освіта – спеціальність біологія

Науковий ступень - кандидат біологічних наук, 03.00.09 – ентомологія

Вчене звання - доцент кафедри зоології, ентомології, фітопатології, інтегрованого захисту і карантину рослин

Досвід роботи – більше 40 років

Показники професійної активності з тематики курсу:

авторка більше 20 наукових тематичних публікацій;

учасниця наукових і науково-практичних конференцій

телефон	0966970142	електронна пошта	<a href="mailto:iryna57lezhnina@gmail.com">iryna57lezhnina@gmail.com</a>	дистанційна підтримка	Додатки Google Платформа Moodle
---------	------------	------------------	--	-----------------------	------------------------------------

## ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	Формування у здобувачів теоретичних знань та формування професійних умінь щодо синантропних видів комах.
Формат	Лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання
Деталізація результатів навчання і форм їх контролю	розуміння основних причин та джерел формування синантропної ентомофауни / <b>практичні завдання, індивідуальні завдання</b> розуміння значення синантропних комах для сільськогосподарських рослин та рослинної продукції / <b>практичні завдання, індивідуальні завдання</b> здатність самостійно проводити спостереження, виявлення та визначення синантропних видів комах / <b>практичні завдання</b> впровадження необхідних заходів щодо мінімізації негативного впливу синантропних комах / <b>практичні завдання, індивідуальні завдання</b>
Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (90 годин): 12 годин лекції, 18 годин практичні, 60 годин самостійна робота; підсумковий контроль – залік.
Вимоги викладача	Вчасне виконання завдань, активність, командна робота
Умови зарахування	Вільне зарахування

## ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Компетенції: Загальні	1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	Програмні результати навчання	2. Розуміти причинно-наслідкові зв'язки розвитку господарств сільськогосподарського призначення усіх форм власності та використовувати в професійній діяльності фахівця з захисту і карантину рослин
Спеціальні	1. Здатність проводити фітосанітарну діагностику хвороб рослин, комах, кліщів, нематод, гризунів та бур'янів за сучасними принципами і методами. 2. Здатність інспектувати об'єкти регулювання з метою забезпечення дотримання ними фітосанітарних заходів у процесі виробництва, зберігання, транспортування, реалізації, експорту, імпорту, транзиту продукції рослинного походження. 5. Здатність розробляти і застосовувати технології захисту рослин на об'єктах сільськогосподарського та іншого призначення.		6. Коректно використовувати доцільні методи спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, культивування об'єктів агробіоценозів та підтримання їх стабільності для збереження природного різноманіття. 11. Дотримуватися вимог законодавства у сфері захисту і карантину рослин та оперативно реагувати на зміни в законодавстві.

# СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

## Модуль 1. СІНАТРОПІЗАЦІЯ ЕНТОМОФАУНИ – ПРИЧИНИ І НАСЛІДКИ

Лекція 1.	Поняття про синантропних комах. Вектори проникнення синантропних видів комах на територію Європи та України. Народного господарського значення синантропних видів комах.	Практичне заняття 1 (ПЗ 1)	Синантропні комахи – шкідники сільськогосподарських культур при вирощування та зберіганні рослинної продукції.	Самостійна робота	Культури комах Синантропні види комах як переносники інфекційних захворювань люди та тварин
Лекція 2.	Форми синантропії. Облігатна синантропія. Факультативна синантропія. Вплив урбоценозів на формування синантропної ентомофауни. Біологічні та екологічні особливості синантропних видів комах.	ПЗ 2	Медичне та ветеринарне значення синантропних видів комах. Санітарно-епідеміологічне значення синантропних видів комах.		

## Модуль 2. СИСТЕМАТИЧНИЙ ОГЛЯД СІНАТРОПНИХ ВИДІВ КОМАХ

Лекція 3.	Синантропні види тарганів, вектори проникнення, видовий склад, біологія, екологія.	ПЗ 3	Синантропні види тарганів, особливості будови, діагностика.		Біологія, екологія синантропних видів тарганів.
Лекція 4.	Синантропні види клопів та твердокрилих, вектори проникнення, видовий склад, біологія, екологія.	ПЗ 4	Синантропні види клопів та твердокрилих, особливості будови, діагностика.		Біологія, екологія синантропних видів клопів та твердокрилих.
Лекція 5.	Синантропні види лускокрилих та перетинчастокрилих, вектори проникнення, видовий склад, біологія, екологія.	ПЗ 5 ПЗ 6	Синантропні види лускокрилих та перетинчастокрилих, особливості будови, діагностика.		Біологія, екологія синантропних видів лускокрилих та перетинчастокрилих.
Лекція 6.	Синантропні види двокрилих, вектори проникнення, видовий склад, біологія, екологія.	ПЗ 7	Синантропні види двокрилих, особливості будови, діагностика.		Біологія, екологія синантропних видів двокрилих.

## Модуль 3. МОНІТОРИНГ ТА КОНТРОЛЬ ЧИСЕЛЬНОСТІ СІНАТРОПНИХ ВИДІВ КОМАХ

Лекція 7.	Моніторинг та контроль чисельності синантропних видів комах в приміщеннях різного призначення.	ПЗ 8	Господарські заходи з контролю чисельності синантропних видів комах. Хімічні заходи з контролю чисельності синантропних видів комах.	Самостійна робота	Перелік препаратів для контролю чисельності синантропних комах
-----------	--	------	--	-------------------	--

## ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Энтомология: Пер. в англ. / [Г. Росс, Ч. Росс, Л. Росс] // М.: Мир, 1985. 576 с., ил.</li> <li>2. Энтомологія. Підручник. В.П. Федоренко, Й.Т. Покозій, М.В. Круть; за редакцією академіка В.П. Федоренка – К: Фенікс, Колобід, 2013. – 344 с.</li> <li>3. Клаустницер Б. Екологія городской фауни. М.: Мир, 1990. 246 с.</li> <li>4. Плиська М. М., Пасічник Л. П. Систематика комах. Характеристика основних рядів і родин комах. Навчальний посібник.- К.: Видавництво національного університету біоресурсів і природокористування України, 2015. 167 с.</li> <li>5. Stoffolano J. G. Synanthropic Flies—A Review Including How They Obtain Nutrients, along with Pathogens, Store Them in the Crop and Mechanisms of Transmission. <i>Insects/</i> 2022, 13 (9)</li> </ol>	Методичне забезпечення	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Методика випробування і застосування пестицидів [С.О. Трибель, Д.Д. Сігарьова, М.П. Секун, О.О. Іващенко та ін. ]; за ред. проф. С.О. Трибеля К.: Світ, 2001.448 с.</li> <li>2. Станкевич С. В., Леженіна І. П., Забродіна і. В. та ін. Сільськогосподарська ентомологія. Назви основних шкідників сільськогосподарських культур і лісових насаджень. Вид. 4-те, перероб. і доп. Житомир: Видавництво «Рута», 2023. 200 с.</li> <li>3. Лапа О. М., Термено В. К. Довідник захисту рослин на дачних та присадибних ділянках. Київ: Сингента, 2014. 142 с.</li> <li>4. Мартынов В. В., Микулина Т. В. Характеристики отрядов насекомых. С определительными таблицами: Учебное пособие для студентов биологического факультета. Донецк: Изд-во «Ноулидж» (донецкое отделение). 2011. 371 с.</li> </ol>
------------	---	------------------------	---

## СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ (електронне посилання на положення)

СИСТЕМА		БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 50	підсумкове тестування
Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на лабораторно-практичних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

## НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

**Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.**